

D E C I Z I A CONSILIULUI CONCURENTEI
nr. 24 din 14.02.2004
privind notificarea Ministerului Finantelor Publice
referitoare la masurile de sprijin financiar
pentru S.C. ENET S.A. Focsani

CONSILIUL CONCURENTEI,

Avand in vedere dispozitiile Decretului nr.57/2004 pentru numirea membrilor Consiliului Concurenteii,

Avand in vedere dispozitiile Legii concurenteii nr. 21/1996, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 88 din 30 aprilie 1996, modificata si completata prin O.U.G. nr. 121/2003, aprobata prin Legea nr.184/2004,

Avand in vedere dispozitiile Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 370 din 3 august 1999, modificata si completata prin Legea nr. 603/2003 si prin OG nr.94/2004 privind reglementarea unor masuri financiare, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.507/2004,

Avand in vedere dispozitiile Acordului European instituind o asociere intre Romania, pe de o parte si Comunitatile Europene si statele membre ale acestora, pe de alta parte, ratificat prin Legea nr. 20/1993, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 73 din 12 aprilie 1993,

Avand in vedere Regulamentul privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general.

In temeiul urmatoarelor considerente,

I. PROCEDURA

- (1) Prin adresa nr. 109528/08.12.2004, inregistrata la Consiliul Concurenteii cu nr. RS-AS 105/13.12.2004, Ministerul Finantelor Publice a inaintat Consiliului Concurenteii, in temeiul art.6 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, notificarea masurii de sprijin financiar pentru S.C. ENET S.A. Focsani.
- (2) Notificarea a devenit efectiva la data la care informatiile transmise au fost complete, respectiv 06.01.2005.

II. DESCRIEREA MASURII DE SPRIJIN FINANCIAR

2.1. Beneficiarul masurii de sprijin din partea statului

- (3) Beneficiarul masurii de sprijin notificate este S.C. ENET S.A. Focsani.
- (4) Societatea s-a infiintat conform legii romane, ca societate comerciala de interes local, in baza H.C.L Focsani nr. 77/30.06.1995, modificata prin H.C.L. nr. 12/30.01.1996, ca urmare a preluarii in administrarea Consiliului Local al Municipiului Focsani a centralei electrice de termoficare (CET) Focsani.
- (5) Societatea are sediul in Focsani si este înregistrată la Registrul Comerțului sub nr. J39/93/1996, avand codul unic de inregistrare R8123890.
- (6) Capitalul social al SC ENET S.A. Focsani in valoare de 33.562.000 mii lei este detinut in totalitate de Consiliul Local al Municipiului Focsani, fiind impartit intr-un numar de 1.342.480 de actiuni cu o valoare nominala de 25.000 lei/actiune.
- (7) Rezultatele economico – financiare ale societatii, pe baza datelor din bilanțurile contabile ale ultimilor 4 ani, sunt prezentate in tabelul nr.1.

Tabelul nr.1 – Situatia economico-financiara a societatii pe perioada 2001-2004

Indicatori	2001	2002	2003	-mii.lei-
				2004 (30.06.2004)
Cifra de afaceri totala	218.357.032	301.016.121	369.033.101	203.902.434
Profit/pierdere	-52.595.579	-21.117.271	6.689.853	-43.748.799

Sursa: Formularul de notificare

Datele prezentate in tabelul de mai sus demonstreaza faptul ca societatea inregistreaza pierderi in anii 2001, 2002, 2004. Desi in anul 2003 societatea inregistreaza profit, acesta este foarte mic, nedepasind 2% din totalul cifrei de afaceri.

- (8) In conformitate cu actul de infiintare al societatii, scopul SC ENET S.A. Focsani este efectuarea, cu respectarea legislatiei romane, de prestari de servicii pentru realizarea obiectului de activitate. Prin licente Acordate de Agentia Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei (denumita in continuare ANRE) societatii ii este incredintata prestarea serviciilor publice de productie, transport, distributie si de furnizare a energiei termice si productie a energiei electrice destinate populatiei, institutiilor si agentilor economici. Conform art. 16 alin. (1) din Legea Energiei Electrice nr. 318/2003 „activitatile si serviciile pentru care se acorda licente sunt de interes public, cu exceptia celor care sunt destinate exclusiv satisfacerii consumului propriu al titularului autorizatiei sau licentei.” Sunt servicii care nu pot fi prestate in mod normal de catre un agent economic deoarece agentului economic prestator ii sunt impuse prin licenta si prin lege anumite obligatii legate de furnizarea acestora.
- (9) Obligatiile SC ENET S.A. Focsani ca producator de energie electrica si termica, conform art. 30 din Legea Energiei Electrice nr. 318/2003, sunt urmatoarele :

- sa asigure livrarile de energie electrica, respectiv energie termica produsa in cogenerare si serviciile tehnologice de sistem, cu respectarea criteriilor impuse prin licente, clauze contractuale si reglementari in vigoare ;
- sa ofere in conditii nediscriminatorii intreaga putere electrica disponibila, precum si serviciile tehnologice de sistem;
- sa mentina o rezerva de combustibil la un nivel suficient sau, dupa caz, o rezerva suficienta de apa, pentru indeplinirea obligatiilor de productie si furnizare continua a energiei electrice si termice prevazute de reglementarile in vigoare ;
- sa se conformeze din punct de vedere operativ, cerintelor operatorului de transport si de sistem si sa infiinteze dupa caz, trepte proprii de conducere operativa.

(10) Tinand seama de cele mentionate, serviciile de interes public incredintate societatii sunt:

- producerea, transportul, distributia si furnizarea energiei termice;
- producerea energiei electrice.

(11) Serviciul de productie a energiei termice reprezinta 90% din totalul activitatii societatii.

(12) Produsele livrate de societate sunt:

- energie termica sub forma de apa fierbinte pentru prepararea apei calde menajere si pentru incalzire, in vederea asigurarii consumului populatiei, institutiilor bugetare si agentilor economici;
- abur tehnologic;
- energie electrica de medie tensiune;
- energie electrica de joasa tensiune.

(13) Furnizarea energiei termice urbane pentru incalzirea si prepararea apei calde de consum se realizeaza prin sistemul de termoficare urbana a Municipiului Focsani, sistem incredintat spre administrare societatii de catre Consiliul Local al Municipiului Focsani, prin contract de concesiune.

(14) In vederea desfasurarii activitatii de baza, S.C. ENET S.A. Focsani dispune de urmatoarele echipamente si instalatii:

- **pentru producerea energiei termice:**

Aceasta se realizeaza prin exploatarea urmatoarelor echipamente:

- pentru apa fierbinte: cazane apa fierbinte de diferite tipuri si dimensiuni. Apa bruta se dedurizeaza sau se demineralizeaza pentru producerea de apa fierbinte pentru trei statii de tratare, parametrii chimici rezultati verificandu-se in laboratorul chimic.

- **pentru transportul energiei termice:**

Se exploateaza si se intretine o retea termica care acopera parcursul de la centrala pana la punctele termice de cartier si agentii economici consumatori astfel:

- transportul de apa fierbinte se face prin patru plecari, din care trei pentru distributie catre populatie si una spre zona industriala, cu o lungime totala de aproximativ 40 km.

- **pentru distributia energiei termice:**

Acest serviciu se realizeaza prin intermediul a 53 de puncte termice si retele secundare aferente, cu o lungime totala de 100,33 km retea pe trei fire.

(15) S.C. ENET S.A. Focsani detine urmatoarele capacitati de productie pentru energie termica :

- 3.311.061 MWH/an, pentru CAF, respectiv 325 Gcal/ora;
- 3.753.215 MWH/an, pentru CAF+ boilere respectiv 368,4 Gcal/ora;
- 5.049.113 MWH/an, pentru CAF +boilere respectiv 495,6 Gcal/ora.

Aproape toate capacitatile sunt in functiune din anii 1980-1983.

2.2. Piata afectata de sprijinul financiar acordat societatii

(16) Societatea activeaza pe piata producerii, transportului, distributiei si furnizarii energiei termice si pe piata producerii si furnizarii energiei electrice.

(17) Piata afectata de acordarea sprijinului financiar analizat prin prezenta decizie este piata serviciilor de productie, distributie, transport si furnizare a energiei termice. Aceste servicii reprezinta 90% din totalul activitatii S.C. ENET S.A. Focsani, iar masura de sprijin financiar acordata de stat si notificata de Ministerul Finantelor Publice are ca scop asigurarea cu combustibilii necesari producerii si furnizarii energiei termice destinate incalzirii si asigurarii apei calde pentru populatie si agenti economici.

(18) Piata energiei termice este o piata reglementata, preturile energiei termice fiind fixate de ANRE, atat pentru consumatorii casnici, cat si pentru cei industriali, prin hotarari de guvern. Acesti consumatori sunt consumatori captivi deoarece nu au posibilitatea de a-si alege furnizorul de energie termica.

(19) Serviciile de productie si furnizare a energiei termice functioneaza in sistem centralizat si sunt organizate sub coordonarea si controlul autoritatilor administratiei publice locale, in virtutea principiului autonomiei locale.

(20) Piata geografica este reprezentata de teritoriul municipiului Focsani, care este o piata de interes local.

(21) S.C. ENET S.A. Focsani este singurul producator si furnizor de energie termica din zona pe care o deservește. Din totalul energiei termice produsa de societate un procent de 80% este vandut populatiei si 20% este vandut agentilor economici si institutiilor bugetare.

2.3. Masuri de sprijin financiar ce urmeaza a se acorda S.C. ENET S.A. Focsani

(22) Masurile de sprijin financiar notificate de catre Ministerul Finantelor Publice constau in:

- garantia acordata de stat in anul 2004, pe baza H.G. nr. 1367/2004 pentru obtinerea unui credit extern necesar finantarii importurilor de combustibil necesar asigurarii cu resurse energetice pentru iarna 2004 – 2005. Valoarea creditului contractat este de 4.000.000 USD, respectiv 115.488.000 mii lei¹;
- subventia ce urmeaza a fi acordata de stat in anul 2005 in valoare de 198.473.926 mii lei, pentru acoperirea diferentei dintre pretul national de referinta² si pretul local de livrare³ a energiei termice.

2.4. Masuri de sprijin acordate anterior de catre stat

¹ Valoarea in lei a fost calculata la cursul BNR din data de 15.12.2004, respectiv 1 USD = 28.872 lei

² Pretul national de referinta va fi definit la subcapitolul 2.6.1.

³ Pretul local de livrare va fi definit la subcapitolul 2.6.2.

- (23) Masurile de sprijin financiar acordate S.C. ENET S.A. Focsani, in perioada 2001 – 2004, vor face obiectul unei alte decizii.

2.5. Costurile rezultate din prestarea serviciului public de interes economic general

- (24) Serviciul public de producere si furnizare a energiei termice catre consumatorii captivi, incredintat societatii, este reglementat de ANRE. Pentru a realiza serviciul public, societatea suporta costuri cu materii prime (combustibil), materiale, cheltuieli de personal, cheltuieli de mediu, cheltuielile cu reparatiile si investitiile, cheltuieli de contorizare si altele.
- (25) Conform prevederilor art.20 alin.5 din Legea nr. 326/2001 privind serviciile publice de gospodarire comunala societatile care presteaza servicii publice trebuie sa tina o evidenta separata a activitatilor desfasurate, cu o contabilitate distincta pentru fiecare tip de serviciu, astfel incat activitatile lor sa fie usor de evaluat, monitorizat si controlat. S.C. ENET S.A. Focsani tine o contabilitate de gestiune (ca baza a deciziilor manageriale) in care activitatile companiei sunt defalcate separat. Astfel activitatea de producere, distributie, transport si furnizare a energiei termice catre consumatorii captivi, ce reprezinta obligatia de serviciu public, este prezentata distinct de celelalte activitati desfasurate de societate.
- (26) Societatea are obligatia sa prezinte la ANRE, la sfarsitul fiecarui an, documente justificative din care sa reiasa costurile efective aferente serviciului public prestat in anul respectiv si cantitatile de energie termica produsa si vanduta in fiecare luna. Pornind de la datele de intrare, se aplica metodologia standard si se determina costurile pentru activitatea de producere, transport, distributie si furnizare energie termică. Astfel la inceperea fiecarui exercitiu financiar S.C. ENET S.A. Focsani isi fundamenteaza un buget de venituri si cheltuieli. De asemenea, fundamentarea preturilor ce urmeaza a fi practicate este transmisa spre aprobare la ANRE, care stabileste pretul national de referinta si pretul local de livrare.

2.6. Diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare al energiei termice

2.6.1. Pretul national de referinta

- (27) Instituirea pretului national de referinta s-a facut prin OUG nr.162/1999 pentru energia termică furnizată populației in sistem centralizat, în scopul încălzirii locuințelor si preparării apei calde.
- (28) Nivelul pretului national de referinta pentru energia termica se stabileste in avans, prin hotarare de guvern, la propunerea ANRE, ca medie a preturilor locale ale producatorilor care utilizeaza acelasi tip de combustibil, insumate cu tarifele de distributie aferente. De asemenea, pretul national de referinta ia in considerare si posibilitatile de subventionare de la bugetul statului.

- (29) Prin instituirea pretului national de referinta se urmareste realizarea unui echilibru între gradul de suportabilitate a populatiei și posibilitățile de subvenționare ale bugetului statului. In ceea ce priveste dimensiunea sociala, in fundamentarea acestui pret se ia in considerare ponderea pe care o detine costul energiei termice in bugetul unei familii cu venit mediu.
- (30) Metodologia standard de calculare a acestui pret este stabilita prin ordin ANRE. Factorii care influențează modificarea pretului national de referinta sunt: prețul combustibilului, prețul energiei electrice, indicele de modificare a prețurilor de consum, rata cursului de schimb valutar (leu/USD sau, după caz, leu/EURO).
- (31) Pretul national de referinta in perioada 2001 - 2004 a fost urmatorul:

Tabelul nr. 2 Evolutia pretului national de referinta a energiei termice

	2001	2002	2003	2004
Actul normativ de stabilire a pretului national de referinta	- HG nr. 724/26.07.2001	- HG nr.1303/27.12.2001; - HG nr. 340/0.04.2002 - HG 686/03.07.2002;	HG nr.686/03.07.2002	HG nr.1155/23.07.2004
Pretul national de referinta (lei/GCAL)	550.000	575.000 600.000 800.000	800.000	896.000

Sursa: Legislatia nationala in vigoare

Informatiile prezentate in tabel conduc la concluzia ca pretul national de referinta este stabilit in avans, periodic, prin hotarari de guvern.

2.6.2. Pretul local de livrare al energiei termice

- (32) Pretul local de livrare a energiei termice este stabilit de ANRE atat pentru populatie, cat si pentru agentii economici. Metodologia de stabilire a pretului local de livrare se aplică de catre ANRE tuturor producătorilor energie termică în cogenerare. Astfel, agentul economic are obligatia sa prezinte la ANRE, la sfarsitul fiecarui an, documente justificative din care sa reiasa costurile efective aferente serviciului public prestat in anul respectiv si cantitatile de energie termica produsa si vanduta in fiecare luna.
- (33) Fundamentarea prețurilor se face separat pentru fiecare activitate/serviciu în parte, pretul local de livrare rezultand din insumarea prețului activității de producere cu tariful pentru serviciul de transport si cu tariful pentru serviciul de distribuție și furnizare.
- (34) Preturile locale de livrare sunt stabilite la inceputul fiecarui an si ajustate la inceputul celui de-al doilea semestru al anului. Etapele parcurse sunt următoarele:

- identificarea activităților si serviciilor reglementate;
- identificarea surselor de producere a energiei termice (surse separate si/sau cogenerare);
- estimarea cantităților livrate consumatorilor finali pe baza realizărilor agentului economic din anul precedent, tinând cont de pierderile în rețelele de transport si a cantitatilor produse, precum si de consumurile proprii ale centralei;
- repartizarea cheltuielilor cu combustibilul tehnologic;

- alocarea cheltuielilor directe, exclusiv cele cu combustibilul, pe activitati/servicii si surse de productie;
- repartizarea cheltuielilor indirecte si a celor generale de administrare, pe servicii, proportional cu valoarea cheltuielilor directe, exclusiv combustibilul;
- determinarea cheltuielilor totale de productie a energiei termice sub formă de apă fierbinte;
- determinarea costurilor unitare;
- redistribuirea pe activitati a cheltuielilor corespunzatoare consumurilor proprii;
- repartizarea cheltuielilor financiare pe servicii reglementate;
- determinarea cheltuielilor totale pentru serviciile reglementate.

2.6.3. Concluzii

(35) Pretul national de referință este reglementat in primul rand din considerente de protectie sociala. Astfel, daca pretul local de productie si furnizare a energiei termice este mai mare decat pretul national de referinta, populatia va plati numai acest din urma pret.

(36) In situatia in care pretul local al giga-caloriei este mai mare decat pretul national de referință, conform OUG nr.162/1999, diferenta este subventionată astfel:

- din bugetul de stat, în limita sumelor aprobate prin legea bugetului de stat;
- din bugetele locale, pentru partea rămasă neacoperită de la bugetul de stat.

(37) In anul 2005, pretul national de referinta va fi mai mic decat pretul local de livrare al energiei termice sub forma de apa fierbinte stabilit pentru S.C. ENET S.A. Focsani (conform estimarilor ANRE). Pentru acoperirea diferentei dintre acestea, societatea va primi, conform OUG nr.162/1999, subventii in cuantum de 198.473.926 mii lei (a se vedea Tabelul nr.3).

Tabelul nr. 3 Pretul local de livrare, pretul de referinta si subventia acordata pentru acoperirea diferentei dintre ele in anul 2005

Perioada	Pret local de livrare cu TVA	Pret de Referinta mediu cu TVA	Diferenta intre pretul local de livrare pretul de referinta cu TVA	Cant livrata populatie	Diferenta totala dintre pretul local de livrare si pretul de referinta	Valoare subventie
	Lei/Gcal	lei/Gcal	lei/Gcal	Gcal	mii lei	mii lei
1	2	3	4=3-2	5	6=4*5	7
total 2005	1.809.847	1.039.074	770.773	257.500	198.473.926	198.473.926

Sursa: informatii suplimentare

Conform datelor prezentate in tabelul de mai sus, valoarea subventiilor care vor fi acordate societatii in anul 2005 va acoperi exclusiv diferenta dintre pretul local de livrare a energiei termice sub forma de apa fierbinte si pretul national de referinta.

2.7. Costuri mai mari decat pretul local de livrare a energiei termice

- (38) În analiza măsurilor de sprijin pentru S.C. ENET S.A. Focsani trebuie luat în considerare și faptul că, pentru prestarea serviciilor de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice, societatea înregistrează de cele mai multe ori costuri mai mari decât prețul local de livrare al energiei termice stabilit de ANRE.
- (39) În fapt, prețul local de livrare stabilit de A.N.R.E nu acoperă toate costurile deoarece nu se iau în considerare prognozele de creștere a prețului combustibilului. În urma măririi prețului combustibilului pe parcursul anului, A.N.R.E ajustează prețul energiei numai în condițiile în care creșterea acestuia depășește 5%, iar ajustarea se referă strict la prețul combustibilului fără a lua în considerare prețurile la materiile prime și materiale care cresc în lent. De această creștere nu se ține cont la ajustare ci numai la revizuirea de preț care are loc o dată pe an. Astfel există un decalaj pe tot parcursul anului între costurile operatorului de energie și prețul local de livrare.
- (40) Costurile mari cu care operează S.C. ENET S.A. Focsani se datorează în principal următoarelor cauze:
- combustibilul tehnologic, materiile prime și materialele sunt achiziționate la prețuri comparabile cu care se operează în plan internațional. În schimb energia termică este vândută pe piața locală la un preț avizat de A.N.R.E care este mai mic decât prețul mediu cu care se operează la nivel internațional..
 - în structura de preț aprobată de A.N.R.E. nu este cuprinsă cota de dezvoltare pentru modernizarea echipamentelor tehnologice cu care operează societatea. Astfel, societatea realizează obiective de investiții, reparații și modernizări în sistemul energetic pe care îl exploatează iar aceste cheltuieli nu sunt reflectate în prețul local de livrare al energiei termice.
 - ponderea cheltuielilor cu combustibilul tehnologic în structura prețului este foarte mare (peste 70%), în condițiile în care prețul combustibilului crește trimestrial cu 5%;
 - populația plătește la un preț național de referință, aprobat prin Hotărâre de Guvern și care este stabilit doar în funcție de puterea de cumpărare a populației, diferența dintre acesta și costurile cu care se produce și distribuie energia termică fiind subvenționată. Această subvenție ajunge greu la producător, deoarece bugetul local care asigură o cotă însemnată din acesta (55%) nu are lichiditățile necesare pentru a o plăti la timp. Astfel valoarea subvențiilor efectiv acordate este puternic diminuată de rata inflației.
 - decalajul dintre prețul local de livrare și costul real este generat de obligația pe care o are S.C. ENET S.A. Focsani, ca operator de serviciu public, de a nu întrerupe furnizarea de energie termică agenților economici de pe raza municipiului Focsani. În aceste condiții, societatea înregistrează pierderi mari deoarece rețeaua este supradimensionată și costurile aferente acestei activități sunt foarte mari.

(41) Luând în considerare cele precizate la para. 40, se estimează că și în anul 2005 costul de exploatare a serviciului de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice va fi mai mare decât prețul local de livrare a acesteia, stabilit de ANRE. Menționăm că, în estimarea costurilor pentru anul 2005 s-au avut în vedere costul mediu

înregistrat în anul 2004, luându-se în considerare următoarele considerente:

- creșterea cu 5% a prețului gazelor naturale începând data de 01.01.2005 (atât a gazului natural din intern cât și a celui importat) precum și intenția Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale de a majora trimestrial prețul acestui combustibil;

- majorarea pretului energiei electrice preluate din sistemul national cu cca 5% incepand cu 01.01.2005;
- majorarea pretului apei brute si a celorlalte materii prime si materiale cu nivelul inflatiei prognozate.

Diferentele dintre pretul local de livrare stabilit de ANRE si costul estimat de productie si livrare al energiei termice pentru anul 2005 este evidentiat in tabelul nr.4.

Tabelul nr. 4 – Evolutia diferentei dintre pretul local de livrare stabilit de ANRE si costul real de productie si furnizare a energiei termice si a pierderilor cauzate de aceasta diferenta pentru apa fierbinte

PERIOADA	Diferenta dintre cost si pretul local stabilit de ANRE		CANTITATE LIVRATA			PIERDERI REZULTATE DIN NEACOPERIREA COSTULUI
	POPULATIE	AGENTI ECONOMICI	TOTAL	Din care:		
				POPULATIE	AGENTI ECONOMICI	
	lei/Gcal	lei/Gcal	Gcal	Gcal	Gcal	mii lei
1	2	3	4	5	6	7
Ian 2005	-494.120	-427.810	53.500	44.400	9.100	-25.831.999
Feb 2005	-494.120	-427.810	44.500	37.100	7.400	-21.497.646
Mar 2005	-494.120	-427.810	33.200	28.000	5.200	-16.059.972
Apr 2005	-494.120	-427.810	17.400	15.700	1.700	-8.484.961
Mai 2005	-494.120	-427.810	8.000	7.700	300	-3.933.067
Iun 2005	-494.120	-427.810	7.200	6.900	300	-3.537.771
Iul 2005	-494.120	-427.810	7.500	7.200	300	-3.686.007
Aug 2005	-494.120	-427.810	7.500	7.200	300	-3.686.007
Sept 2005	-494.120	-427.810	7.500	7.200	300	-3.686.007
Oct 2005	-494.120	-427.810	26.000	23.100	2.900	-12.654.821
Nov 2005	-494.120	-427.810	38.500	32.500	6.000	-18.625.760
Dec 2005	-494.120	-427.810	47.400	40.500	6.900	-22.963.749
Total 2005			298.200	257.500	40.700	-144.647.767

Sursa: informatii suplimentare

Dupa cum se poate observa din datele prezentate in Tabelul nr. 4, diferenta dintre costul real al serviciului de interes public general si pretul local de livrare al energiei termice va conduce la inregistrarea unei pierderi in suma totala de 144.647.767 mii lei, aferente activitatii de prestare a serviciului public de productie, transport, distributie si furnizare a energiei termice in anul 2005.

3. ANALIZA MASURILOR DE SPRIJIN DIN PARTEA STATULUI

3.1. Obiectul deciziei

(42) Pe baza notificarii inaintate Consiliului Concurentei de catre Ministerul Finantelor Publice, obiectul prezentei decizii il constituie masurile de sprijin financiar acordate de stat, mentionata la paragraful (22), in cuantum total de 313.961.926 mii lei. Aceste masuri sunt analizate in contextul indeplinirii de catre S.C. ENET S.A. Focsani a obligatiei de serviciu public de interes economic general in anul 2005.

3.2. Obligatia de serviciu public de interes economic general

(43) Sprijinul financiar acordat unei societati care presteaza un serviciu de interes economic general nu este considerat ajutor de stat, in sensul art.2 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, daca sunt intrunite cumulativ urmatoarele conditii:

- a) obligatia de prestare a unui serviciu de interes economic general este incredintata printr-un act normativ/administrativ si este clar definita;
- b) parametrii in baza carora se calculeaza compensarea sunt stabiliti in avans, intr-o maniera obiectiva si transparenta, in vederea evitarii conferirii unui avantaj economic beneficiarului;
- c) compensarea nu trebuie sa depaseasca ceea ce este necesar pentru acoperirea totala sau partiala a costurilor rezultate din prestarea serviciului de interes economic general, luand in considerare veniturile relevante si un profit rezonabil in realizarea acestor obligatii;
- d) in cazul in care intreprinderea insarcinata cu indeplinirea serviciului de interes economic general nu a fost desemnata printr-o licitatie publica deschisa, care ar fi permis selectarea unui ofertant capabil sa indeplineasca acest serviciu public la cele mai mici costuri, nivelul compensarii trebuie sa fie determinat avand la baza o analiza comparativa a costurilor societatii cu acelea ale unei intreprinderi bine manageriate, profitabila si care indeplineste toate conditiile impuse de prestarea serviciului public respectiv, luand in considerare si veniturile relevante, cat si un profit rezonabil urmare a indeplinirii obligatiilor serviciului de interes economic general.

3.3. Conditia de la punctul 3.2. lit. a):

(44) S.C. ENET S.A. Focsani ii este incredintata prestarea serviciului de productie, transport, distributie si de furnizare a energiei termice destinate populatiei, institutiilor si agentilor termici, prin licentele ANRE nr.19/2000, 20/2000, 21/2000 si 483/2002. In licente se prevad, printre altele, obligatii privind: continuitatea in furnizarea energiei termice, asigurarea accesului la retelele termice a noilor consumatori, indeplinirea standardelor de performanta. De asemenea, prin OUG nr.162/1999, producatorilor si furnizorilor de energie termica li s-a impus obligatia de a vinde energia termica catre populatie la un pret fix care de obicei este mai mic decat costurile aferente prestarii serviciului (pretul national de referinta).

(45) Potrivit *Legii serviciilor publice de gospodarie comuna nr. 326/ 2001*, alimentarea cu energie termica produsa centralizat reprezinta un serviciu de utilitate publica.

- (46) Prin Legea nr. 326/2001, s-au impus societăților care îndeplinesc servicii publice de interes general următoarele condiții:
- a) continuitate din punct de vedere cantitativ și calitativ, în condiții contractuale;
 - b) adaptabilitate la cerințele consumatorilor;
 - c) accesibilitate egală la serviciul public, în condiții contractuale;
 - d) asigurarea sănătății publice și a calității vieții.
- (47) Organizarea, exploatarea și funcționarea serviciilor publice trebuie să asigure:
- a) satisfacerea cerințelor cantitative și calitative ale utilizatorilor, corespunzător prevederilor contractuale;
 - b) funcționarea optimă, în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică, a construcțiilor, echipamentelor, instalațiilor și dotărilor, corespunzător parametrilor tehnologici proiectați și în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare și cu regulamentele de organizare și funcționare;
 - c) protejarea domeniului public și a mediului prin respectarea reglementărilor legale;
 - d) informarea și consultarea cetățenilor în vederea protejării sănătății populației care beneficiază de serviciile respective.
- (48) Obligațiile operatorilor furnizori/prestatori de servicii publice față de consumator sunt, în principal, următoarele:
- a) să servească toți utilizatorii din aria de acoperire pentru care au fost autorizați/atestați;
 - b) să respecte parametrii de performanță stabiliți de autoritățile administrației publice locale, respectiv de autoritatea națională de reglementare;
 - c) să furnizeze autorității administrației publice locale, respectiv autorității naționale de reglementare, informațiile solicitate și să asigure accesul la documentațiile utilitatilor respective, în conformitate cu clauzele contractului de operare.
- (49) Furnizarea energiei termice urbane pentru încălzirea și prepararea apei calde de consum se realizează prin sistemul de termoficare urbană a Municipiului Focsani, parte a infrastructurii tehnico-edilitare a orașului. Administrarea sistemului de termoficare, necesar realizării serviciilor de interes economic general, este încredințată pe baza de contract de concesiune societății de către Consiliul Local al Municipiului Focsani.
- (50) Faptul de cele prezentate mai sus, S.C. ENET S.A. Focsani are obligația de a asigura funcționarea efectivă a serviciilor de producție, transport, distribuție și furnizare a energiei termice, esențiale pentru populație, instituții și agenți economici din orașul Focsani. În plus, societatea este obligată să furnizeze aceste servicii la un preț reglementat care ține cont de gradul de suportabilitate al consumatorului. În consecință, se poate concluziona că societății S.C. ENET S.A. Focsani îi este încredințată prin licența prestarea serviciului de interes economic general.

3.4. Condiția de la punctul 3.2. lit.b):

- (51) Potrivit acestui criteriu, compensația pentru îndeplinirea obligației de serviciu public de interes economic general trebuie calculată pe baza unor obiective stabilite în avans și a unor parametri transparenti și nu trebuie să ofere un avantaj economic beneficiarului.

(52) Cei doi parametri pe baza carora se calculeaza nivelul compensatiei sunt pretul national de referinta stabilit de ANRE si pretul local de livrare stabilit de ANRE. Acesti parametri sunt stabiliti in avans prin hotarare de guvern, la propunerea ANRE. Metodologia de fundamentare a pretului national de referinta are la baza urmatoarele:

- pretul combustibilului utilizat pentru producerea energiei termice;
- pretul energiei electrice;
- indicele preturilor de consum;
- rata de schimb leu/dolar.

Pretul local de livrare se stabileste pe baza *Metodologiei de stabilire a preturilor reglementate de vanzare/cumparare, a tarifelor de transport si de distributie pentru energia termica* emisa de ANRE. Producatorii de energie termica transmit la autoritatea de reglementare fundamentarea preturilor. Aceasta cuprinde costurile fixe si variabile realizate in ultimele 12 luni si costurile previzionate pentru urmatoarele 12 luni de functionare. Autoritatea de reglementare analizeaza costurile variabile (pretul combustibilului, consumurile specifice de productie a energiei termice, pierderile de energie termica in retelele de transport si distributie) precum si costurile fixe si aproba pretul local al energiei termice, rezultand astfel preturi locale de livrare diferite pentru fiecare companie.

(53) Informatiile transmise la Consiliul Concurentei demonstreaza faptul ca procedura mentionata la paragraful nr.52 se desfasoara avand la baza criteriul antecalculatiei, parametrii pe baza carora este stabilita compensarea pentru prestarea serviciului de interes economic general fiind stabiliti in avans.

3.5. Conditia de la punctul 3.2. lit.c):

(54) Conditia 3.2.c) prevede ca nivelul compensatiei sa nu depaseasca costurile impuse de prestarea serviciului de interes economic general.

(55) Din Tabelul nr. 3 se poate observa ca sumele care vor fi primite de S.C. ENET S.A. Focsani cu titlu de subventii in anul 2005, in valoare de 198.473.926 mii lei, acopera diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare al energiei termice.

(56) Mai mult, din datele prezentate in Tabelele nr. 4 rezulta ca, in anul 2005, S.C. ENET S.A. Focsani poate inregistra pierderi in valoare totala de 144.647.767 mii lei, cauzate de diferenta dintre pretul local de livrare stabilit de ANRE pentru energia termica si costul real de productie si livrare a acesteia.

(57) Masurile de sprijin financiar de care va beneficia societatea in anul 2005, sunt in suma totala de 313.961.926 mii lei, din care:

- 198.473.926 mii lei vor fi utilizati exclusiv pentru a acoperi diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare al energiei termice (tabelul nr. 3);
- 115.488.000 mii lei reprezinta valoarea creditului contractat cu garantia statului.

(58) Luand in considerare pierderile in valoare de 144.647.767 mii lei pe care compania estimeaza ca le va inregistra din prestarea serviciului de interes economic general, se poate observa ca facilitatile ce vor fi acordate societatii nu vor acoperi in intregime pierderile societatii. Subventiile ce vor fi acordate societatii in valoare de 198.473.926 mii lei vor acoperi exclusive diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare, iar creditul garantat de stat in valoare de 115.488.000 mii lei va acoperi numai o parte din

diferenta negativa dintre pretul local de livrare al energiei termice si costul real de productie si livrare al acesteia.

- (59) Consiliul Concurentei constata ca sprijinul financiar acordat societatii nu excede costurile totale induse de prestarea serviciului public.
- (60) Consiliul Concurentei considera ca sprijinul financiar ce se va acorda S.C. ENET S.A. Focsani in anul 2005 reprezinta o compensatie a costurilor legate de prestarea serviciului public de interes economic general pentru producerea, transportul, distributia si furnizarea energiei termice in orasul Focsani, deoarece nivelul acestuia nu depaseste costurile totale rezultate din obligatia de prestare a serviciului de interes economic general.

3.6. Conditia de la punctul 3.2. lit.d) :

- (61) Incredintarea serviciului de interes economic general de productie a energiei termice S.C. ENET S.A. Focsani nu a fost realizata prin licitatie publica.
- (62) Prestarea serviciului de productie, transport, distributie si furnizare a energiei termice a fost incredintat S.C. ENET S.A. Focsani prin licenta ANRE. Astfel, pentru a stabili nivelul compensarii, este necesara o analiza a costurilor pe care le-ar fi suportat un alt agent economic, bine manageriat, in desfasurarea aceluiasi serviciu. Pe piata energiei termice din Romania actioneaza si alti producatori si furnizori (ex. Termoelectrica, CET Govora, CET Bacau, Electrocentrale etc.), insa o comparatie cu aceste societati nu ar fi relevanta, deoarece sunt tot intreprinderi publice, care primesc sprijin din partea statului pentru indeplinirea obligatiei de serviciu public de interes general. Totusi, realizand o analiza comparativa cu alti agenti economici, producatori si furnizori de energie termica, s-a constatat ca, situatia acestora este similara cu cea a societatii analizate, respectiv costurile reale ale serviciului exced preturile locale de livrare stabilite de ANRE iar cauzele care conduc la aceasta situatie sunt asemanatoare.
- (63) Fata de cele prezentate mai sus se considera ca cele patru conditii mentionate la punctul 3.2. nu sunt indeplinite cumulativ, respectiv conditia prevazuta la punctul 3.2. lit. d) nu a putut fi demonstrata. Prin urmare, masura de sprijin pentru S.C. ENET S.A. Focsani, notificata de catre Ministerul Finantelor Publice, constituie ajutor de stat in sensul art.2 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare* si ale *Regulamentului privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general*.

3.7. Evaluarea ajutorului de stat

- (64) Ajutorul de stat pentru S.C. ENET S.A. Focsani se acorda sub forma de subventie pentru acoperirea diferentei dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare si sub forma de garantie acordate de stat pentru creditul extern contractat de societate, pentru anul 2005.
- (65) Ajutorul de stat sub forma de subventie, pe anul 2005, este in valoare de 198.473.926 mii lei. Intrucat creditul este obtinut 100% cu garantia statului si societatea inregistreaza pierderi, nici o banca nu ar fi acordat garantia pentru creditul contractat. Astfel, conform art. 3.2.2 din Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor, valoarea

ajutorului de stat sub forma garantiilor, pe anul 2005, este egala cu valoarea creditului extern contractat, respectiv 115.488.000 mii lei.

- (66) Punctul 1.1. din Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor stipuleaza ca, de obicei, beneficiarul unei garantii in proportie de 100% este imprumutatul, intrucat ii da posibilitatea acestuia de a obtine un imprumut pe care nu l-ar fi putut obtine in absenta acestei garantii.
- (67) Potrivit punctului 2.2. din Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor, in anumite circumstante si imprumutatorul poate deveni beneficiar al unei garantii acordate de stat, in speta daca o garantie este acordata ex-post cu privire la un imprumut, caz in care garantia poate sa fie un ajutor pentru imprumutator.
- (68) Garantia acordata societatii de Ministerul Finantelor Publice, pe anul 2005, pentru creditul contractat, reprezinta o conditie ex-ante intrarii in vigoare a acestui credit. Garantia a fost emisa inainte de efectuarea vreunei trageri/utilizari a unei sume din imprumut. Garantia nu a fost data pentru un imprumut existent inainte de acordarea acestuia de catre stat.
- (69) In hotararea de guvern prin care se aproba garantarea de catre stat a creditului extern ce este contractat de catre societate, este stabilita valoarea maxima a creditului extern ce urmeaza a fi garanta de stat (impreuna cu dobanzile si comisioanele aferente), scopul creditului si garantul (Ministerul Finantelor Publice). In baza acestei hotarari de guvern, societatea stabileste de comun acord cu Ministerul Finantelor Publice parametrii creditului (perioada de acordare/scadenta, perioada de gratie, perioada de tragere si modalitatea de rambursare). Ulterior se intocmeste cererea de oferta standard pentru bancile externe de prim rang.
- (70) Cererea de oferta contine informatiile necesare pentru ca bancile interesate sa poata structura o oferta competitiva de pret: tipul imprumutului, imprumutatul, garantia statului de 100% (prin precizarea hotararii de guvern), valoarea imprumutului, scadenta creditului, perioada de tragere, perioada de gratie, modalitatea de rambursare, formula de raspuns, data limita de depunere a ofertelor si orice alte date ce pot fi necesare in vederea formularii unei oferte pertinente. Intrucat cererea de oferta este standard, toate bancile primesc aceleasi informatii, beneficiind de tratament egal, in conditii de transparenta si acces liber la transmiterea ofertelor.
- (71) In urma analizarii ofertelor primite la data limita mentionata in cererea de oferta, se alege banca cu oferta cea mai avantajoasa. Intrucat toate bancile sunt banci de prim rang, parametrii principali ai creditului sunt aceiasi, principalul criteriu de departajare fiind costul creditului (dobanda si comisioanele aferente).
- (72) Luand in considerare cele de mai sus, se considera ca banca finantatoare nu a fost favorizata in detrimentul celorlalte banci ofertante. Prin urmare, Consiliul Concurentei constata ca garantia statului nu confera nici un avantaj imprumutatorului, ci numai imprumutatului, S.C. ENET S.A. Focsani.
- (73) Valoarea totala a ajutorului de stat ce va fi acordat S.C. ENET S.A. Focsani, pe anul 2005, este de 313.961.926 mii lei, din care:
- 198.473.926 mii lei reprezinta ajutorul de stat sub forma de subventie;

- 115.488.000 mii lei reprezinta ajutorul de stat sub forma de garantie.

4. Compatibilitatea ajutorului de stat

(74) In conformitate cu *Regulamentul privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general*, compensarile acordate in vederea indeplinirii serviciului de interes economic general pot constitui ajutor de stat compatibil cu mediul concurential normal daca sunt intrunite cumulativ urmatoarele conditii:

- a) Ajutorul de stat este necesar in vederea operarii serviciului de interes economic general;
- b) Ajutorul de stat nu afecteaza in mod nejustificat comertul intre Romania si Statele Membre ale Uniunii Europene.

4.1. Ajutorul de stat este necesar in vederea operarii serviciului de interes economic general

(75) Pentru a putea aprecia necesitatea acordarii ajutorului de stat pentru operarea serviciului de interes economic general, urmatoarele conditii trebuie avute in vedere:

- beneficiarului trebuie sa-i fie in mod oficial incredintata obligatia de a presta un serviciu public de interes economic general si acesta sa fie clar definit;
- nivelul compensatiei nu trebuie sa depaseasca ceea ce este necesar pentru a furniza serviciul public respectiv, luand in considerare veniturile relevante si un profit rezonabil care sa rezulte din prestarea acestor obligatii.

(76) Asa cum s-a aratat la punctul 3.3, S.C. ENET S.A. Focsani presteaza un serviciu public de interes economic general esential pentru populatie, institutii si agentii economici si aceasta obligatie este clar definita prin licenta.

(77) S.C. ENET S.A. Focsani opereaza serviciile sale in baza licentelor ANRE nr.19/2000, 20/2000, 21/2000 si 483/2002. Aceste licente, impreuna cu legea relevanta, definesc in mod clar obligatia de serviciu public pe care societatea trebuie sa il furnizeze. Se poate concluziona ca S.C. ENET S.A. Focsani a fost in mod oficial insarcinata cu prestarea serviciului public.

(78) De asemenea, din evaluarea realizata la punctul 3.5 rezulta ca, in conditiile unei piete reglementate, pentru prestarea acestui serviciu compania nu poate impune propriile preturi consumatorilor, preturi care ar acoperi costurile reale de operare. Aceasta este principala cauza pentru care compania inregistreaza pierderi anuale. Mai mult, compensatia acordata companiei nu acopera in totalitate costurile care sunt in mod curent induse de furnizarea serviciului public.

(79) Prin urmare, se considera ca ajutorul de stat ce se intentioneaza a se acorda S.C. ENET S.A. Focsani, pe anul 2005, nu depaseste ceea ce este necesar pentru functionarea in conditii normale de continuitate, siguranta si confort a serviciului public de productie, transport, distributie si furnizare a energiei termice in orasul Focsani.

- (80) Neacordarea acestei compensari ar conduce la blocarea activitatii societatii si, in consecinta, la incetarea prestarii serviciului public. Acest fapt ar avea repercusiuni grave asupra populatiei si agentilor economici din Municipiul Focsani, care ar fi privati de energia termica indispensabila, mai ales in perioadele reci ale anului.

4.2. Ajutorul de stat nu afecteaza in mod nejustificat comertul intre Romania si Statele Membre ale Uniunii Europene

- (81) Trebuie subliniat faptul ca activitatea companiei este restrictionata la o piata limitata, reprezentata doar de teritoriul municipiului Focsani. S.C. ENET S.A. Focsani este singurul operator pe aceasta piata. Societatea, nu este implicata in activitati de export. In aceste conditii, consideram ca acordarea acestui ajutor de stat nu afecteaza in mod nejustificat comertul dintre Romania si Statele Membre ale UE.

4.3. Nu exista supracompensare

- (82) Ajutorul de stat ce se intentioneaza a se acorda S.C. ENET S.A. Focsani sub forma de subventie pentru acoperirea diferentei dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare si sub forma de garantie acordata de stat pentru creditul extern contractat de societate, pentru anul 2005, nu reprezinta o supracompensare, deoarece nu depaseste costurile inerente obligatiei de serviciu public de interes general (a se vedea paragraful 58).
- (83) Astfel sunt indeplinite cumulativ cele doua conditii mentionate la paragraful 74, conditii prevazute de *Regulamentul privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general* pentru a aprecia ca masurile de sprijin pentru S.C. ENET S.A. Focsani, reprezentand compensari pentru indeplinirea serviciului de interes economic general, constituie ajutor de stat compatibil cu mediul concurential normal.
- (84) Ajutorul de stat ce urmeaza a se acorda, in anul 2005, S.C. ENET S.A. Focsani in cuantum total de 313.961.926 mii lei, de catre Ministerul Finantelor Publice, este compatibil cu mediul concurential normal.

DECIDE

Art. 1. Masurile de sprijin financiar, notificate de catre Ministerul Finantelor Publice, ce se vor acorda in anul 2005 S.C. ENET S.A. Focsani constituie ajutor de stat in sensul art.2 din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 370 din 3 august 1999, modificata si completata prin Legea nr. 603/2003 si prin OG nr.94/2004 privind reglementarea unor masuri financiare, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.507/2004.*

Art.2. Ajutorul de stat reprezinta o compensare necesara pentru realizarea in conditii normale de siguranta si continuitate a serviciului de interes economic general de productie, distributie, transport si furnizare a energiei termice, compensare ce nu afecteaza in mod nejustificat comertul intre Romania si Statele membre ale Uniunii Europene.

Art.3. In temeiul art. 12 alin. (2) lit. b) coroborat cu art.14 alin.(1) lit. j) din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, se autorizeaza ajutorul de stat pentru S.C. ENET S.A. Focsani, ca ajutor destinat realizarii in conditii de siguranta si continuitate a serviciului de interes economic general.

Art.4. Potrivit dispozitiilor art.24 din *Legea nr.143/1999, cu modificarile si completarile ulterioare*, furnizorii vor transmite anual Consiliului Concurentei informatii privind ajutorul de stat acordat S.C. ENET S.A. Focsani, in vederea monitorizarii acestuia.

Art.5. Prezenta decizie devine aplicabila la data comunicarii sale.

Art.6. Potrivit prevederilor art.29 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, prezenta decizie poate fi atacata de catre persoanele interesate la Curtea de Apel Bucuresti, sectia Contencios Administrativ, in termen de 30 zile de la comunicare.

Art.7. Prezenta decizie va fi comunicata de catre Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurentei:

- Ministerul Finantelor Publice, Strada Apolodor, nr.17, sect. 5, Bucuresti;
- S.C. ENET S.A. Focsani, Strada Bucuresti, nr. 4, Focsani, jud. Vrancea, cod 620144.

Art. 8. Secretariatul General si Directia Autorizare Ajutor de Stat din cadrul Consiliului Concurentei vor urmari aducerea la indeplinire a prezentei Decizii.

PRESEDINTE

MIHAI BERINDE